

University of Groningen

Enige gegevens betreffende de leerlingen van de scholen voor het Buitengenwoon Onderwijs voor Zwakzinnigen te Groningen

Heeroma, Klazina Hanzina

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
1946

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Heeroma, K. H. (1946). Enige gegevens betreffende de leerlingen van de scholen voor het Buitengenwoon Onderwijs voor Zwakzinnigen te Groningen. Groningen: Noordhoff Uitgevers.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

SAMENVATTING.

1. Onder de leerlingen van de Buitengewone School bevinden zich ongeveer tweemaal zoveel jongens als meisjes, zoals ook door vrijwel alle onderzoekers is vastgesteld. Alleen Lewis vindt een andere verhouding, daar in zijn materiaal bij de zware vormen de jongens met 30 % de meisjes overtreffen, bij de debielen slechts met 14 %.

2. De leerlingen van de B. S. zijn, afgezien van de graad van zwakzinnigheid, in het algemeen te klein voor hun leeftijd, vergeleken met normale kinderen, ook vergeleken met die kinderen uit hetzelfde meestal slechte milieu, die de gewone school bezoeken.

Dit komt overeen met de onderzoekingen van o. a. Paull en Rosenblüth, maar is in tegenspraak met de conclusie van Querido, die weinig verschil in lichamelijke ontwikkeling verwacht, afgezien van sociale omstandigheden.

Meermalen bestond er een progressie van de achterstand, vooral bij de kinderen, die het sterkst in groei waren achtergebleven.

3. Er bestaat in het onderzochte materiaal een correlatie tussen lichamelijke en geestelijke ontwikkeling voor de lichtere vormen van debilitas mentis, zoals ook Paull, Ashby en Stewart die hebben gevonden. Querido betwijfelt het bestaan van dit parallelisme bij de leerlingen van de B. S.; hij vindt dit juist bij de kinderen met de zwaarste intellectuele defecten.

4. De leeftijd van de moeder bij de geboorte van een kind, dat de B. S. bezoekt, is, afgezien van de mongoloïde misvorming, niet als oorzaak van de zwakzinnigheid aan te nemen. Er bestaat een geringe verschuiving naar de hogere leeftijden in verband met de grote gezinnen. Schott, die een na-onderzoek instelde bij kinderen van zeer jonge moeders, vond hier evenmin een invloed van de leeftijd.

5. Het gezin, waaruit de leerling van de B. S. afkomstig is, behoort tot de grote gezinnen, en blijft groot, ondanks de hogere zuigelingen- en kleutersterfte dan in de doorsnee bevolking. Dit komt overeen met wat andere auteurs vermelden, van wie o. a. Juda en Frets het groter zijn van de gezinnen toeschrijven aan het nog niet in die kringen doorgedrongen zijn van de geboortebepierking.

6. Er bestaat geen ander verband tussen het veelvuldig voorkomen van zwakzinnigheid en tweelinggeboorten in dezelfde gezinnen, dan

de kinderrijkdom van h
grote gezinnen in de ve
ook het aantal tweelin

Tweelinggeboorte als
oorzakelijke factor bij :

7. Er kan geen ae
zwakzinnigheid worden
ook niet aan de laats
bij de mongoloïde mis
aan het rangnummer, v
Luxenburger en D
voorkeur voor een bep
tische methode.

8. Van de ouders en
B. S. is het intellect in
is het aantal minder be
de schoolprestaties van

Imbecillen, die als e
in het algemeen uit een

9. De belasting met
dan van de doorsnee s
moeten dan ook als v
lichtere vormen van de
belasting wordt door all

10. Exogene factore
verlossing, enz., zijn
als cerebrale aandoenin
hieraan als oorzaak v
weinig betekenis toegel
die nog de B. S. bezoek
frequenter aangetroffen
in deze gevallen voor
schijnlijk enige waarde

11. Over de nakome
nog weinig gegevens be
Dat er een zware erfeli

de kinderrijkdom van het gezin, daar met het toenemen van het aantal grote gezinnen in de verschillende welstandsgroepen van de bevolking, ook het aantal tweelingen toeneemt.

Tweelinggeboorte als zodanig komt waarschijnlijk niet als enige oorzakelijke factor bij zwakzinnigheid voor.

7. Er kan geen aetiologische betekenis voor het ontstaan van zwakzinnigheid worden toegekend aan de eerste geboorte, waarschijnlijk ook niet aan de laatste geboorte, berekend vlg. Schulz, behalve bij de mongoloïde misvorming. Postma wil wel waarde hechten aan het rangnummer, vooral aan de 6e en 7e geboorte, maar volgens Luxenburger en Dubitscher berust het wel vinden van een voorkeur voor een bepaald geboortenummer op een onjuiste statistische methode.

8. Van de ouders en de broers en zusters van de leerlingen van de B. S. is het intellect in een hoog percentage beneden de norm, en wel is het aantal minder begaafde kinderen in een gezin groter, naarmate de schoolprestaties van de ouders kleiner waren.

Imbecillen, die als enige uit het gezin de B. S. bezoeken, komen in het algemeen uit een intellectueel beter milieu.

9. De belasting met andere endogene factoren is veel zwaarder dan van de doorsnee schoolkinderen, en deze belastende momenten moeten dan ook als voornaamste oorzaak gezien worden van de lichtere vormen van debilitas mentis op de B. S. Deze zware erfelijke belasting wordt door alle onderzoekers van de laatste jaren gevonden.

10. Exogene factoren als geboortetrauma, vroeggeboorte, tangverlossing, enz., zijn zelden als enig moment aanwezig, evenmin als cerebrale aandoeningen op jeugdige leeftijd doorgemaakt, zodat hieraan als oorzaak van de lichtere gevallen van debilitas mentis weinig betekenis toegekend kan worden. Bij de zwaardere vormen, die nog de B. S. bezoeken (imbecillen), worden de exogene factoren frequenter aangetroffen naast minder endogene momenten, zodat in deze gevallen vooral aan geboortetrauma en encephalitis waarschijnlijk enige waarde gehecht moet worden.

11. Over de nakomelingschap van de leerlingen van de B. S. zijn nog weinig gegevens bekend, daar de gezinnen nog niet voltooid zijn. Dat er een zware erfelijke belasting van dergelijke kinderen bestaat,

komt echter wel heel duidelijk uit in de stamboom van een van deze kinderen.

Volgens Juda e. a. is de nakomelingschap niet groot en Frets concludeert hieruit, dat de graad van zwakzinnigheid van de leerlingen van de B. S. zwaarder is dan die van hun ouders, daar de vruchtbaarheid van de lichtste vormen het grootst zou zijn.

12. Er is bij dit onderzoek geen correlatie vastgesteld kunnen worden tussen linkshandigheid en spraakgebreken, evenmin als tussen het mannelijk geslacht en linkshandigheid. Het aantal linkshandigen onder de leerlingen van de B. S. komt overeen met wat door Herderschee en Heyster is gevonden.

- W. R. Ashby and R. M. S.
(J. of Neur. a. I)
- O. Bakker — Statistiek, D
- A. M. Benders — De toe
Nederland. (Mens en Maa
- J. Berberich und A. Wiech
(Z. f. Kinderh.
- A. Bleyer — Role of adva
(Am. J. dis. chil
- G. C. Bolten — Alcoholism
(Uit Zenuw en
- W. Bonell — Beiträge zur
krankheiten.
(Z. f. Kinderh.
- T. Brander — Ueber die
Schwachsinn, beleuchtet d
(Monatsschr. f. I
- T. Brander — Besteht ein
und dem Intelligentsquotier
(Monatsschr. f. I
- T. Brander — Ueber die Bed
gewisser zentraler Affection
(Acta psych. et
- T. van der Brink — Het
in Nederland.
(Tijdschr. voor A
- J. Brock — Biologische Da
- B. Brouwer — Over acute
(Maandschr. v. I
- Brown, Jenkins and Cisl
telligence of children.
(Am. J. dis. Chi
- C. Brugger — Genealogisch
(Z. f. Neur. 193
- C. Brugger — Die Frucht
und Normalbegabten.
(Z. f. Neur. 193
- C. Brugger — Die genetisc
sinnsformen.
(Schweiz. Arch. I
- Centraal Bureau voor S
Onderwijs.
- A. Czerny — Sammlung kli
- Th. E. Croockewit — Ve
zedelijk oordeelsvermogen
(Diss. Utrecht 19
- G. Dahlberg — On the freq
(Ref. Zentralbl. M
- F. Douglas Turner — Z
(Tijdschr. v. Arm
- A. J. M. Duyzings — Over
(Diss. Utrecht 19